

וְלִמְעַבְדַּ בַּיּוֹם סְחֻרְתָּא, וְכָל שְׁכֵן לְמַחְדָּ עִמִּיהּ
 בְּאֹרְחָא. דִּהָא לִית בֵּיהּ מְהִימְנוּתָא. (ועל דא) תַּיְיבֵּן
 כָּל פֶּר נֶשׁ דְּאָזִיל בְּאֹרְחָא, וְלִית עִמִּיהּ מְלִי
 דְּאֹרְיִיתָא, אֶתְחַיֵּיב בְּנַפְשִׁיהּ. כָּל שְׁכֵן מָאן דְּאִזְדָּוּג
 בְּאֹרְחָא, עִם מָאן דְּלִית בֵּיהּ מְהִימְנוּתָא, דִּלְא
 חֲשִׁיב לִיקְרָא דְּמֵאֲרִיהּ וְדִידִיהּ דִּלְא חָס עַל נַפְשִׁיהּ.
 רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, מָאן דִּלְא חָס עַל נַפְשִׁיהּ, חֵידָּ
 יִשְׁלֹף נַפְשָׁא דְּכַשְׂרָא לְבָרִיהּ. אָמַר רַבִּי
 אֲלֵעֶזֶר, תַּיְוָהֲנָא עַל דְּרָא, וְהָא אֶתְמַר מַלְכָּה וְכוּ'.
 וְעַל דָּא כְּתִיב אֵל תִּהְיוּ בְּסוּם כְּפָרֵד אִין הָבִין.
 זְכָאִין אֵינוֹן צְדִיקָיָא, דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרְיִיתָא, וְיַדְעִין
 אֹרְחֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, וּמְקַדְּשֵׁי גַרְמִיּהוּ
 בְּקְדוּשָׁא דְּמַלְכָּא, וְאֶשְׁתַּכְּחוּ קַדִּישֵׁין בְּכֹלָא, וּבְגִין
 כִּדְּ מִשְׁלָפִי רוּחָא דְּקוּדְשָׁא מְלַעֲיָלָא, וּבְגִיּוּתָא כְּלָחוּ
 זְכָאִי קְשׁוּט, וְאַקְרוּן בְּנֵי מַלְכָּא בְּנֵין קַדִּישֵׁין.

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, מִי שְׁלָא חָס עַל נַפְשׁוֹ,
 אִידָּ יִשְׁלֹף נַפְשׁ כַּשְׂרָה לְבָנוּ? אָמַר רַבִּי
 אֲלֵעֶזֶר, תַּמְהַנִּי עַל הַדּוֹר, וְהָרִי הַדְּבַר
 נֶאֱמַר וְכוּ'. וְעַל זֶה כְּתוּב אֵל תִּהְיוּ בְּסוּם
 כְּפָרֵד אִין הָבִין. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים
 שְׂמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְיוֹדְעִים אֶת דְּרַבִּי
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמְקַדְּשִׁים אֶת עַצְמָם
 בְּקְדֻשַׁת הַמַּלְכָּה, וְנִמְצְאִים קְדוּשִׁים בְּכֹל,

בַּתּוֹרָה, אֲסוּר לוֹ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו,
 לְהִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ וּלְעֲשׂוֹת עִמּוֹ סְחֻרָה, וְכָל
 שְׁכֵן לְלַכְתַּת עִמּוֹ בְּדֶרֶךְ, שְׂהָרִי אִין בּו
 אַמּוֹנָה. (ועל זח) שְׁנִינּוּ, כָּל אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ
 בְּדֶרֶךְ וְאִין עִמּוֹ דְּבָרֵי תּוֹרָה, מֵתְחַיֵּיב
 בְּנַפְשׁוֹ. כָּל שְׁכֵן מִי מֵתְחַבֵּר בְּדֶרֶךְ עִם מִי
 שְׂאִין בּו אַמּוֹנָה, שְׁלָא מְחַשֵּׁיב אֶת כְּבוֹד
 אֲדוֹנּוֹ וְאֶת שְׁלוֹ, שְׁלָא חָס עַל נַפְשׁוֹ.

וְזִי לְהוֹן לְרִשְׁעֵיִיא, דְּכִלְהוּ חֲצִיפִין, וְעוֹבְדֵיִיהוּ
 חֲצִיפִין. בְּגֵינֵי כַךְ יִרְתִּין בְּגֵינֵיהוּ נִפְשָׁא חֲצִיפָא,
 מִסְטָרָא דְמִסְאָבָא. כְּמָה דְכָתִיב וְנִטְמַתְתֶּם בָּם, אַתָּא
 לְאַסְתֵּאבָא, מְסָאבִין לִיה. אַל תְּהִיוּ כְּסוּם כְּפָרְדָּא,
 דְּאִינוּן מְאִרֵי זְנוּתָא (ס"א דְמִסְאָבּוּתָא) עַל כִּלְא. אִין חֲבִין,
 דְלֹא יִשְׁתַּדְלוּן בְּנֵי נֶשְׂאָא בְּאַרְחָא דָא, דְאִי חֲבִי,
 כְּתִיב חֲבָא אִין חֲבִין, וְכָתִיב הָתָם (ישעיה נב) וְהַכְּלָבִים
 עֵזִי נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שְׂבַעָה וְהֵמָּה רַעִים לֹא יָדְעוּ
 חֲבִין. כְּלוּמַר יַהוֹן מוֹדְמָנִין אִינוּן דְאַקְרוּן עֵזִי נֶפֶשׁ.
 מְאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְלֹא יָדְעוּ חֲבִין.

וְהֵמָּה רַעִים, מְאִי (דף פ' ע"ב) רַעִים, אֵלִין אִינוּן
 מִדְּבָרֵי וּמִנְהֵגֵי לְבַר נֶשׁ בְּגֵינְהֶם. לֹא יָדְעוּ
 שְׂבַעָה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (משלי ל) לְעֵלּוּקָה שְׁתֵּי בְנוֹת
 חֵב חֵב, בְּגִין כִּךְ דְּאִינוּן חֵב חֵב, לָא יָדְעוּ שְׂבַעָה.

לשון הקודש

הוּו. שְׂאִים כְּךָ, כְּתוּב כְּאִין אִין חֲבִין,
 וְכְתוּב שְׂאִים (ישעיה נב) וְהַכְּלָבִים עֵזִי נֶפֶשׁ
 לֹא יָדְעוּ שְׂבַעָה וְהֵמָּה רַעִים לֹא יָדְעוּ
 חֲבִין. כְּלוּמַר, יְהִיוּ מוֹדְמָנִים אוֹתָם
 שְׂנַקְרָאִים עֵזִי נֶפֶשׁ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שְׂלֵא יָדְעוּ חֲבִין.

וְהֵמָּה רַעִים, מָה זֶה רַעִים? אֵלוּ אוֹתָם
 הַמוֹכִילִים וְהַמְנַהֲיָנִים אֶת הָאָדָם לְגֵינְהֶם.
 לֹא יָדְעוּ שְׂבַעָה, כְּמוֹ שְׂנַקְרָאִים (משלי ל)
 לְעֵלּוּקָה שְׁתֵּי בְנוֹת חֵב חֵב. מִשּׁוּם כִּךְ

וּמִשּׁוּם כִּךְ שׁוֹלְפִים רוּחַ שֶׁל קִדְשׁ
 מִלְמַעְלָה, וְכָל בְּנֵיהֶם הֵם צַדִּיקֵי אֲמַת,
 וְנַקְרָאִים בְּנֵי הַמֶּלֶךְ, בְּנִים קְדוּשִׁים.

אִזִּי לָהֶם לְרִשְׁעֵים, שְׂפָלָם הַצּוֹפִים
 וּמַעֲשִׂיהֶם הַצּוֹפִים, וּמִשּׁוּם כִּךְ יוֹרְשִׁים
 בְּנֵיהֶם נֶפֶשׁ הַצּוֹפָה מִצַּד הַטְּמֵאָה, כְּמוֹ
 שְׂכַתוּב וְנִטְמַתְתֶּם בָּם. כָּאִי לְהַטְמֵא –
 מְטַמְּאִים אוֹתוֹ. אַל תְּהִיוּ כְּסוּם כְּפָרְדָּא,
 שְׂהֵם בְּעֵלֵי זְנוּת (של טמאה) עַל הַכֹּל. אִין
 חֲבִין, שְׂלֵא יִשְׁתַּדְלוּ אֲנָשִׁים בְּדֶרֶךְ

כָּלֶם לְדַרְכָּם פָּנּוּ אִישׁ לְבַצְעוֹ מִקְצָהוּ. דְּהָא תִּיּוּרֵי
 דְּגִיּוּהֵנָם אֵינּוּן. וְכֹל דָּא מָאן גָּרִים לְהוּ. בְּגִין דְּלֹא
 אֶתְקַדְּשׁוּ בְּהֵוְיָא זְוֹנָא כְּמָה דְּאַצְטְרִיד. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יי'. אָמַר קְדָשָׁא
 בְּרִיד הוּא, מְכַל שְׂאֵר עַמּוּן לָא רַעִיתִי לְאַדְבָּקָא
 בִּי, אֶלָּא יִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב, (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בִּי, אֶתְוֹן, וְלֹא שְׂאֵר עַמּוּן. (וְעַל דָּא כְּתִיב הֵבֵא קְדוֹשׁ) בְּגִין
 כְּךָ, (קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ בִּיּוֹקָא).

קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יי'. (וִיקְרָא יט) רַבִּי יַצְחָק
 פְּתַח, (יִשְׁעִיָּה יח) הוּי אֶרְצָא עֲלֻצֵל כְּנַפִּים וְגו'.

וְכִי בְּגִין דְּהִיא אֶרְצָא עֲלֻצֵל כְּנַפִּים, קְנִטוּרָא בִּיה
 אֶשְׁתַּכַּח, דְּכְתִיב הוּי אֶרְצָא. אֶלָּא אָמַר רַבִּי יַצְחָק,
 בְּשַׁעְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא בְּרָא עֲלֵמָא, וּבְעָא
 לְגַלְגָּלָא עֲמִיקְתָּא מִגּוּ מְסִתְרָתָא, וְנִהוּרָא מִגּוּ
 חֲשׂוּכָא, הוּוּ כְּלִילָן דָּא בְּדָא, וּבְגִין כְּךָ, מִגּוּ חֲשׂוּכָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַדְּבָקִים בְּה'. אַתֶּם, וְלֹא שְׂאֵר הָעַמִּים.
 (וְעַל כֵּן כְּתוּב כֹּאן קְדוֹשׁ) מִשׁוּם כְּךָ (קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ דוֹקָא).
 קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'. רַבִּי יַצְחָק
 פְּתַח, (יִשְׁעִיָּה יח) הוּי אֶרְצָא עֲלֻצֵל כְּנַפִּים וְגו'.
 וְכִי מִשׁוּם שְׂהִיא אֶרְצָא עֲלֻצֵל כְּנַפִּים
 נִמְצָא בְּהָ קְנִטוּר, שְׂפָתוֹב הוּי אֶרְצָא? אֶלָּא
 אָמַר רַבִּי יַצְחָק, בְּשַׁעְתָּא שְׂבָרָא הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם וְרַעְיָה לְגַלּוּת

שְׂהִים הַב הַב, לֹא יָדְעוּ שְׂבָעָה. כָּלֶם
 לְדַרְכָּם פָּנּוּ אִישׁ לְבַצְעוֹ מִקְצָהוּ. שְׂהִירֵי
 הִם תִּיּוּרֵי הַגִּיּוּהֵנָם. וְכֹל זֶה מִי גָרַם לָהֶם?
 מִשׁוּם שְׂלֵא הִתְקַדְּשׁוּ בְּאוֹתוֹ זְוֹנָא כְּמוֹ
 שְׂצִרִיד. וְעַל זֶה כְּתוּב, קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ כִּי
 קְדוֹשׁ אֲנִי ה'. אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 מְכַל שְׂאֵר הָעַמִּים לֹא רַעִיתִי לְהַדְּבִיק בִּי
 אֶלָּא רַק יִשְׂרָאֵל, שְׂפָתוֹב (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם

נָפֶק נְהוֹרָא, וּמְגוּ מִסְתַּרְתָּא, נָפֶק וְאַתְגַּלִּיָּא עֲמִיקָא,
וְדָא נְפָקָא מִן דָּא. דְּמְגוּ טַב, נָפִיק בִּישׁ. וּמְגוּ
רַחֲמֵי, נָפִיק דִּינָא. וְכֹלָא אֶתְפְּלִיל דָּא בְּדָא. יַעַר
טוֹב וַיַּעַר רָע, יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, יִשְׂרָאֵל וּשְׂאָר עַמִּין,
תְּוֹר וְאוֹכְבִּים, וְכֹלָא חַד בְּחַד תְּלִיָּא.

תָּאנָא אָמַר רַבִּי יַצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פֶּל
עֲלָמָא כְּלָחוּ לָא אֶתְחַזִּי, אֶלָּא בְּחַד
עֲטִירָא דְקוּסְטָפָא (ס"א דְקוּסְטוּפָא) בְּקוּסְטְרוּי. בַּד אֶתְדָן
עֲלָמָא בְּדִינָא כְּלִיל בְּרַחֲמֵי אֶתְדָן. וְאִי לָאו, לָא
יְכִיל עֲלָמָא לְקִימָא, אֶפִּילוּ רְנַעָא חֲדָא, וְהָא
אוֹקִימָנָא מְלִי, פְּמָה דְכַתִּיב, (ישעיה כו) כִּי כַּאֲשֶׁר
מִשְׁפָּטֶיךָ לְאֶרֶץ צֶדֶק לְמַדּוּ יוֹשְׁבֵי תִבְל.

וְתָאנָא בְּהַהוּא זְמַנָּא דְדִינָא תְלִיָּא בְּעֲלָמָא, וַעֲדָק
אֶתְעַטְרָא בְּדִינּוּי, פְּמָה מְאִירֵי דְגַדְפִּין

לשון הקודש

לְמַדְנֵי, אָמַר רַבִּי יַצְחָק אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לָא גְרָאָה, אֶלָּא
בְּעַטְרָה אַחַת הַמְדַבְּקַת (סוּחַרְת) בְּקִשְׁרֵי.
כְּשֶׁנֶּדּוֹן הָעוֹלָם בְּדִין, הוּא גְדוֹן כְּלוּל
בְּרַחֲמִים. וְאִם לָא, אִין הָעוֹלָם יְכוּל לְעַמְד
רְנַע אַחַד, וְהָרֵי בְּאַרְנוּ אֶת הַדְּבָרִים, כְּמוֹ
שְׂפָתוֹב (שם כו) כִּי כַּאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לְאֶרֶץ
צֶדֶק לְמַדּוּ יוֹשְׁבֵי תִבְל.

וְלְמַדְנֵי, בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהָדִין תְּלוּי בְּעוֹלָם

עֲמֻקוֹת מִתּוֹךְ הַהֶסְתֵּר, וְאוֹר מִתּוֹךְ
הַחֲשֻׁכָה, הָיוּ כְּלוּלִים זֶה עִם זֶה. וּמִשּׁוֹם
כֵּךְ מִתּוֹךְ הַחֲשֻׁכָה יֵצֵא אוֹר, וּמִתּוֹךְ
הַהֶסְתֵּר יֵצֵא וְהַתְגַּלְהָה הָעֵמֶק, וְזֶה יֵצֵא
מִזֶּה. שְׂמִתּוֹךְ הַטּוֹב יוֹצֵא הָרָע, וּמִתּוֹךְ
הַרַחֲמִים יוֹצֵא דִין, וְהַכֹּל נִכְלָל זֶה בְּזֶה –
יַעַר טוֹב וַיַּעַר הָרָע, יְמִין וּשְׂמָאל, יִשְׂרָאֵל
וּשְׂאָר הָעַמִּים, לְכֹן וְשִׁחַר, וְהַכֹּל תְּלוּי
הָאֶחָד בְּאֶחָד.

מִתְעַרְי, לְקַבְּלֵי מְאִירֵי דְדִינָא קְשִׁיָּא, לְשִׁלְטָאָה
 בְּעֵלְמָא. פְּרַסִּין וְגַדְפִּין מִהֵאֵי סְטָרָא, וּמִהֵאֵי סְטָרָא,
 לְאַשְׁתַּטְחָא (ס"א לַאשְׁתַּחֵא) בְּעֵלְמָא. בְּדִין מִתְעַרְיִן וְגַדְפִּין
 לְמִפְרַם לֹון, וְלַאשְׁתַּאבָּא (נ"א וְלַאשְׁתַּתְּפָא) בְּדִינָא קְשִׁיָּא,
 וְשִׂאטִּין בְּעֵלְמָא לְאַנְאָשָׁא. בְּדִין פְּתִיב, הוּי אַרְיִן
 צִלְצֵל בְּנַפְסִים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, חֲמִינָא בְּנֵי עֵלְמָא בְּחַצִּיפוּתָא,
 בַּר אֵינִין זַפְּאֵי קְשׁוּט. וּבְנִין כְּדֵי, פְּבִיכּוּל,
 כֹּלָא הָכִי אֲשַׁתְּכַח, אָתָּא לְאַתְדַּכָּאָה, מְסִיעִין לִיה.
 אָתָּא לְאַסְתַּאבָּא, בְּמָה דְאֻקְיָמְנָא, וְנַטְמַתֵּם בָּם.

רַבִּי יוֹסִי הָוָה אָזִיל בְּאַזְרָחָא, פָּנַע בֵּיה רַבִּי חֵיָּיא,
 אָמַר לִיה הֵאֵי דְאֻקְמוּזָה חֲבַרְיָיא, דְּכַתִּיב
 בְּעֵלִי, (שמואל א ג) וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי לְבֵית עֵלִי אִם יִתְכַפֵּר
 עֵזֶן בֵּית עֵלִי בְּזָבַח וּמִנְחָה עַד עוֹלָם. בְּזָבַח וּמִנְחָה

לשון הקודש

בְּחַצְפָּה, פְּרַט לְאוּתָם צְדִיקֵי הָאָמֶת.
 וּמִשׁוּם כְּדֵי, פְּבִיכּוּל, הַכֹּל כְּדֵי גַמְצָא. כָּא
 לְהַפְּהֵר – מְסִיעִין אוֹתוֹ. כָּא לְהַטְמָא –
 כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ וְנַטְמַתֵּם בָּם.

רַבִּי יוֹסִי הָיָה הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ, פָּגַשׁ בּוּ רַבִּי
 חֵיָּיא. אָמַר לוֹ, זֶה שֶׁבְּאַרְנוּ הַחֲבַרְיָים,
 שֶׁכָּתוּב בְּעֵלִי (שמואל א ג) וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי
 לְבֵית עֵלִי אִם יִתְכַפֵּר עֵזֶן בֵּית עֵלִי בְּזָבַח
 וּבְמִנְחָה עַד עוֹלָם, בְּזָבַח וּמִנְחָה אֵינוֹ

וְצָדֵק מִתְעַטֵּר בְּדִינָיו, בְּמָה בְּעֵלִי בְּנַפְסִים
 מִתְעוֹרְרִים כְּגַדְפִּין בְּעֵלִי הַדִּין הַקָּשָׁה
 לְשִׁלְטַת בְּעוֹלָם. פּוֹרְשִׁים בְּנַפְסִים מִהַצֵּד
 הַזֶּה וּמִהַצֵּד הַזֶּה לְהַשְׁתַּטַּח (לְהַשְׁתַּחֵי)
 בְּעוֹלָם. אִזּוּ מִתְעוֹרְרוֹת הַבְּנַפְסִים לְפָרֵשׁ
 אוֹתָן וְלְהַשְׁאֵב (וְלְהַשְׁתַּמֵּךְ) בְּדִין הַקָּשָׁה,
 וּמִשׁוּטְטוֹת בְּעוֹלָם לְהִרְעֵ. אִזּוּ כְּתוּב, הוּי
 אַרְיִן צִלְצֵל בְּנַפְסִים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, רְאִיתִי בְּנֵי הָעוֹלָם

אֵינוֹ מִתְכַּפֵּר, אֲבָל מִתְכַּפֵּר הוּא בְּדַבְרֵי תוֹרָה.
 אֲמַאי. בְּגִין דְּדַבְרֵי תוֹרָה, סְלִקִין עַל כָּל קַרְבָּנִין
 דְּעֵלְמָא. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ דְכְּתִיב, (ויקרא ז) זֹאת הַתּוֹרָה
 לְעוֹלָה לְמִנְחָה וְלַחֲטָאת וְלָאֵשֶׁם וְלַמְלוּאִים, שְׁקִיל
 אוֹרֵייתָא לְקַבִּיל כָּל קַרְבָּנִין דְּעֵלְמָא. אָמַר לִיהּ,
 הָכִי הוּא וְדַאי, דְּכָל מָאן דְּאַשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא, אָפַ
 עַל גַּב דְּאַתְגַּזֵּר עָלֶיהָ עוֹנֵשָׂא מְלַעֲיָלָא, נִיחָא לִיהּ
 מִכָּל קַרְבָּנִין וְעֵלְוֹן, וְהָהוּא עוֹנֵשָׂא אֶתְקַרַע. (ובגין דלשי
 בה לשמה, קדשא ברין הוא אתפיים בהדיה).

וְתָא חַזִי, לָא אֶתְדַכֵּי בַר נָשׁ לְעֵלְמוֹן, אֵלָא בְּמַלְיִן
 דְּאוֹרֵייתָא. בְּגִינֵי כֵךְ מַלְיִן דְּאוֹרֵייתָא לָא
 מְקַבְּלִין טוּמְאַה, בְּגִין דְּאִיהִי (משלי ג) קַיִמָּא לְדַכָּאה
 לְאֵלִין מִסְאֲבִי, וְאַסּוּתָא בְּאוֹרֵייתָא אֶשְׁתַּכַּח.
 דְּכְּתִיב, רַפְּאוֹת תְּהִי לְשַׁרְךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ.
 וְדַכִּיּוֹתָא אֶשְׁתַּכַּח בְּאוֹרֵייתָא, דְּכְּתִיב, (תהלים יט) יִרְאֵת

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

וְהַעוֹלוֹת, וְאוֹתוֹ הָעֵנֵשׁ נִקְרַע. (ומשום שְׁעוֹסָק בַּהּ

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְפִּיס עִמּוֹ).

וּבַא רְאָה, הָאָדָם לֹא נִטְהַר לְעוֹלָמִים,
 אֵלָא בְּדַבְרֵי תוֹרָה. מִשׁוּם כֵּךְ דְּבַרֵי
 תוֹרָה לֹא מְקַבְּלִים טְמֵאָה, מִשׁוּם שֶׁהִיא
 עוֹמֶדֶת לְטַהַר אֶת אֵלוֹ הַטְּמֵאִים,
 וְהַרְפוּאָה נִמְצָאת בַּתּוֹרָה, שְׁכָתוּב (משלי ג)
 רַפְּאוֹת תְּהִי לְשַׁרְךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ.
 וְהַטְהָרָה נִמְצָאת בַּתּוֹרָה, שְׁכָתוּב (תהלים

מִתְכַּפֵּר, אֲבָל מִתְכַּפֵּר הוּא בְּדַבְרֵי
 תוֹרָה: לְמָה? מִשׁוּם שֶׁדְּבַרֵי תוֹרָה עוֹלִים
 עַל כָּל הַקַּרְבָּנוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּהָ
 שְׁכָתוּב, (ויקרא ז) זֹאת הַתּוֹרָה לְעֵלְהָ לְמִנְחָה
 וְלַחֲטָאת וְלָאֵשֶׁם וְלַמְלוּאִים, שְׁקוּלָה
 הַתּוֹרָה בְּגִיד כָּל הַקַּרְבָּנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם.
 אָמַר לוֹ, כֵּךְ זֶה וְדַאי, שְׁכָל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדַּל
 בַּתּוֹרָה, אָפַ עַל גַּב שְׁנַגְזֵר עָלָיו עֵנֵשׁ
 מְלַמְעֵלָה, נוֹחַ לוֹ מִכָּל הַקַּרְבָּנוֹת

יְיָ מְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד. מָאִי עוֹמֶדֶת לָעַד. דְּקַיִמָּא
תְּדִירָא בְּהָהוּא דְּכִיּוֹתָא, וְלֹא אֶתְעָדִי מִנִּיהּ לְעֵלְמִין.

אָמַר לִיהּ יְרֵאת יְיָ כְּתִיב, וְלֹא תוֹרָה. אָמַר לִיהּ,
הָכִי הוּא וְדָאִי, דְּהָא אֲזַרְיִיתָא מִסְטָרָא
דְּגִבּוּרָה קָא אֶתְיָא. אָמַר לִיהּ, וּמַחְתָּם נְפָקָא,
מַחְכָּא נְפָקָא, דְּכְתִיב, (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יְרֵאת
יְיָ, וּכְתִיב יְרֵאת יְיָ מְהוֹרָה.

וְאֲזַרְיִיתָא קְדָשָׁה אֶתְקַרִי, דְּכְתִיב כִּי קְדוּשׁ אֲנִי
יְיָ, וְדָא אֲזַרְיִיתָא, דְּהִיא שְׂמָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה. וְעַל דָּא, (דף פ"א ע"א) מָאֵן דְּאֶשְׁתַּדֵּל בְּהּ אֶתְדַכֵּי,
וּלְבַתָּר אֶתְקַדָּשׁ, דְּכְתִיב קְדוּשִׁים תְּהִיוּ, קְדוּשִׁים הָיוּ
לֹא כְּתִיב, אֶלָּא תְהִיוּ. תְהִיוּ וְדָאִי. אָמַר לִיהּ הָכִי
הוּא, וּמְקַרָּא כְּתִיב, (שמות יט) וְאַתֶּם תְּהִיוּ לִי מִמְּלַכֶת
כְּהָנִים וְגוֹי קְדוּשׁ, וּכְתִיב אֵלֶּה הַדְּבָרִים וְגוֹ'.

לשון הקודש

וְתוֹרָה נִקְרֵאת קְדָשָׁה, שְׂפָתוֹב כִּי קְדוּשׁ
אֲנִי ה', וְזוֹ הַתּוֹרָה שְׁהִיא הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ
הַעֲלִיזוֹן. וְעַל כֵּן, מִי שְׂמַשְׁתַּדֵּל בְּהּ נִמְתָּר,
וְאַחַר כֵּן מִתְקַדָּשׁ, שְׂפָתוֹב קְדוּשִׁים תְּהִיוּ.
לֹא כְּתוֹב קְדוּשִׁים הָיוּ, אֶלָּא תְהִיוּ, תְהִיוּ
וְדָאִי. אָמַר לּוֹ, כֵּן הוּא, וּמְקַרָּא כְּתוֹב,
(שמות יט) וְאַתֶּם תְּהִיוּ לִי מִמְּלַכֶת כְּהָנִים וְגוֹי
קְדוּשׁ, וּכְתוֹב אֵלֶּה הַדְּבָרִים וְגוֹ'.

יְרֵאת ה' מְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד. מַה זֶה
עוֹמֶדֶת לָעַד? שְׁעוֹמֶדֶת תָּמִיד בְּאוֹתָהּ
טְהַרְרָה, וְלֹא זֹוּה מִמְּנָה לְעוֹלָמִים.
אָמַר לוֹ, יְרֵאת ה' כְּתוֹב, וְלֹא תוֹרָה.
אָמַר לוֹ, כֵּן הוּא וְדָאִי, שְׁהִרֵי הַתּוֹרָה
בְּאָה מִצַּד הַגְּבוּרָה. אָמַר לוֹ, וּמִשָּׁם
יִצְאָה?! מִכָּאֵן יִצְאָה! שְׂפָתוֹב רֵאשִׁית
חֲכָמָה יְרֵאת ה', וּכְתוֹב יְרֵאת ה' מְהוֹרָה.

תָּאנָא, קְדָשָׁה דְאִוְרֵייתָא, קְדָשָׁה דְסְלִיקַת עַל כָּל
 קְדוּשִׁין. וּקְדוּשָׁה דְחֻכְמָתָא עֲלָא
 סְתִימָא, סְלֵקָא עַל כָּלָא. אָמַר לִיה לָאו אִוְרֵייתָא
 בְּלָא חֻכְמָתָא, וְלָאו חֻכְמָתָא בְּלָא אִוְרֵייתָא, וְכָלָא
 בְּחַד דְרֵגָא הוּא, וְכָלָא חַד, אֵלָא אִוְרֵייתָא בְּחֻכְמָה
 עֲלָא אֲשֶׁתִּכְחַת, וּבַה קְיִימָא, וּבַה אֲתִנְטְעוּ
 שְׂרָשְׁתָּא מִכָּל סְטְרִין.

עַד דְהוּוּ אִזְלִי, אֲשַׁכְּחוּ חַד פֵּר נָשׁ, בְּלִקְוִינְטָא
 דְקוֹסְטָא, (ס"א בְּלִקְוִינְטָא דְקוֹסְטָא) רְכִיב עַל סוּסָא,
 אֲשַׁמִּיט יְדוּי לְחַד עֲנַפָּא דְאִילָנָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
 הָאִי הוּא דְכְּתִיב וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים.
 אָדָם מְקַדֵּשׁ עֲצָמוֹ מְלַמְּטָה, מְקַדְּשִׁין אוֹתוֹ
 מְלַמְּעָלָה. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי
 קְדוּשׁ אֲנִי יי'.

לשון הקודש

בְּעוֹד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים מִצָּאוּ אִישׁ אַחַד
 בְּלִקְוִיטָת עֲצִים (בְּלִקְוִיטָת זְרָעִים) רְכוּב עַל סוּסוֹ.
 הַשְּׁמִיט יְדוּי לְעֲנַף אַחַד שֶׁל הָאִילָן. אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי, זֶהוּ שְׂכָתוּב וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם
 וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים. אָדָם מְקַדֵּשׁ עֲצָמוֹ
 מְלַמְּטָה – מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ מְלַמְּעָלָה. זֶהוּ
 שְׂכָתוּב קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוּשׁ אֲנִי ה'.

לְמַדְנֵנוּ, קְדָשַׁת הַתּוֹרָה קְדָשָׁה שְׁעוּלָה
 עַל כָּל הַקְּדוּשׁוֹת. וְהַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַחֻכְמָה
 הַנְּסַתֶּרֶת עוֹלָה עַל הַכָּל. אָמַר לוֹ, אִין
 תּוֹרָה בְּלִי חֻכְמָה, וְאִין חֻכְמָה בְּלִי
 תּוֹרָה, וְהַכָּל הוּא בְּדִרְגָּה אַחַת וְהַכָּל
 אַחַד. אֵלָא תּוֹרָה נִמְצְאָת עִם הַחֻכְמָה
 הָעֲלִיּוֹנָה, וּבַה הִיא עוֹמְדָת, וּבַה נִטְעוּ
 שְׂרָשֵׁיָהּ מִכָּל הַצְּדִדִים.

תֵּאֲנִי רַבִּי אֲבָא, פְּרֻשָׁתָּא דָּא כְּלָלָא דְאִזְרִייתָּא
 הִיא, וְחֻתְמָא דְקוּשְׁטָא דְגוּשְׁפִּנְקָא הִיא.
 בְּפְרֻשָׁתָּא דָּא אֶתְחַדְּשׁוּ רִזִּין עֲלָאִין דְאִזְרִייתָּא,
 בְּעֶשֶׂר אַמִּירָן, וְגִזְרִין וְעוֹנְשִׁין, וּפְקוּדִין עֲלָאִין, דְּכַד
 מָטָאן חֲבַרְיָא לְפְרֻשָׁתָּא דָּא, הוּוּ חֲדָאִין.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מָאִי טַעְמָא פְּרֻשָׁתָּא דְעֶרְיֹת,
 וּפְרֻשָׁתָּא דְקְדוּשִׁים תְּהִיֵּו, סְמוּכִין דָּא לְדָא.
 אֵלָּא הָכִי תֵּאֲנָא, כֹּל מָאן דְּאֶסְתַּמֵּר מֵאֲלִין עֲרִיִין,
 בְּקְדוּשָׁה אֶתְעַבִּיד וְדָאִי. וְכֹל שְׂכַן אִי אֶתְקַדְּשׁ
 בְּקְדוּשָׁה דְמֵאֲרִיָּה. וְהָא אֶתְעִירוּ חֲבַרְיָא.

אֵימַתִּי עוֹנָתָן דְּכְלָא, לְאֶתְקַדְּשׁ בְּרַ נֶשׁ. תָּא חֲזִי,
 מָאן דְּבַעֵי לְאֶתְקַדְּשָׁא בְּרַעוּתָא דְמֵאֲרִיָּה,
 לֹא לִישְׁמֵשׁ אֵלָּא מִפְּלַגוֹת לִילְיָא וְאִילָךְ, אוּ
 בְּפְלַגוֹת לִילְיָא. דְּהָא בְּהֵיא שְׁעָתָא, קְדָשָׁא בְּרִידְ

 לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

לְזוּ? אֵלָּא כִּד לְמַדְנֹנ, כֹּל מִי שְׁנַשְׁמַר מִן
 הָעֶרְיֹת הַלְלוּ, וְדָאִי שְׁנַעֲשֶׂה בְּקְדוּשָׁה.
 וְכֹל שְׂכַן אִם מִתְקַדְּשׁ בְּקְדוּשַׁת רַבּוֹנוּ,
 וְהָרִי הַעִירוּ הַחֲבַרְיִים.

מַתִּי הִיא עוֹנָתָם שֶׁל כָּלֵם שְׂוִיתְקַדְּשׁ
 אָדָם? בֵּא רְאֵה, מִי שְׂרוּעָה לְהִתְקַדְּשׁ
 בְּרַצוֹן רַבּוֹנוּ, אֵל יִשְׁמֵשׁ אֵלָּא מִחֻצוֹת
 הַלְלִיָּה וְאִילָךְ, אוּ בְּחֻצוֹת הַלְלִיָּה. שְׁהָרִי

שְׁנַח רַבִּי אֲבָא, הַפְּרֻשָׁה הַזֹּאת הִיא כְּלָלָה
 שֶׁל תּוֹרָה, וְחֻתְמָא דְהַאֲמַת שֶׁל הַחֻתְמַת
 הִיא. בְּפְרֻשָׁה זוֹ הִתְחַדְּשׁוּ סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים
 שֶׁל הַתּוֹרָה בְּעֶשֶׂר אַמִּירוֹת, וְגִזְרוֹת
 וְעֹנְשִׁים, וּמִצְוֹת עֲלִיוֹנוֹת, שְׂבַשְׁמַנִּיעִים
 לְפְרֻשָׁה הַזֹּאת הֵיוּ שְׂמַחִים.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מָה הַטַּעַם שֶׁפְּרֻשַׁת
 עֶרְיֹת וּפְרֻשַׁת קְדוּשִׁים תְּהִיֵּו סְמוּכוֹת זוֹ

הוּא אֲשֶׁתִּכַּח בְּגִבְתָּא דְעֵדָן, וְקְדוּשָׁה עֲלָא אֶתְעַר,
 וְכִדִּין שְׁעָתָא הִיא לְאַתְקַדְשָׁא. הָאֵי לְשָׂאָר בְּנֵי
 נְשָׂא, תְּלַמִּידי חֲכָמִים דִּידְעִין אֲזַרְחֵי דְאֲזַרִּיתָא,
 בְּפִלְגוּת לִילְיָא שְׁעָתָא דְלַהוֹן לְמִיקָם לְמַלְעֵי
 בְּאֲזַרִּיתָא, לְאֲזַדְוּוּנָא בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, לְשִׁבְחָא
 לְשִׁמְא קְדִישָׁא, לְמַלְכָּא קְדִישָׁא.

בְּלִילְיָא דְשִׁבְתָּא, דְרַעוּתָא דְכֻלָּא אֲשֶׁתִּכַּח, זְוּוּנָא
 דְלַהוֹן בְּהִיא שְׁעָתָא. לְאַפְקָא רַעוּתָא
 דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְאַתְמַר
 דְכְּתִיב, (דְּבָרִים י"ד) בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם. וְאַלִּין
 אֶקְרוּן קְדִישִׁין, דְכְּתִיב קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי
 יְיָ. וְכְּתִיב (תְּהִלִּים א) וְהָיָה כְּעֵץ שְׂתוּל עַל פְּלִגֵי מַיִם
 אֲשֶׁר פָּרִיו יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְגו'.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּלִיל שַׁבַּת, שְׁנַמְצָא הַרְצוֹן שֶׁל הַכֹּל,
 הַזְּוּוּג שֶׁלָּהֶם בְּאֻמָּתָהּ שְׁעָה לְהוֹצִיא אֶת
 רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁנַמְצָא שְׁבַתוֹב, (דְּבָרִים י"ד)
 בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם. וְאַלֶּה נִקְרָאִים
 קְדוּשִׁים, שְׁבַתוֹב קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוֹשׁ
 אֲנִי הוּא. וְכְּתוּב (תְּהִלִּים א) וְהָיָה כְּעֵץ שְׂתוּל
 עַל פְּלִגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרִיו יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְגו'.

בְּאֻמָּתָהּ הַשְּׁעָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא
 בְּגוֹן עֵדָן, וְהַקְּדוּשָׁה הַעֲלִיזוּנָה מִתְעוֹרְרָת,
 וְאֵז הַשְּׁעָה לְהַתְקַדְּשׁ. זֶה לְשָׂאָר בְּנֵי
 הָאָדָם, תְּלַמִּידי חֲכָמִים שְׂיֻדְעִים אֶת
 דְּרָכֵי הַתּוֹרָה, בְּחֻצוֹת הַלִּילָה שְׁעָתָם
 לְעַמֵּד וּלְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, לְהַזְדַּוּג עִם כַּנְסַת
 יִשְׂרָאֵל, לְשִׁבְחָא אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, אֶת
 הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ.

קְדוּשִׁים תְּהִינּוּ, רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (שְׁמוּאֵל ב ז) וְיָמִי
 כְּעַמּוּךָ בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצֵךָ, תָּא
 חַיִּי, בְּכָל עַמִּין דְּעָלְמָא, לָא אֲתִרְעִי בְּהוּ קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, בַּר בְּיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדֵי־יְהוּ, וְעַבְדֵּי לֹון עֲמָא
 יְחִידָאָה בְּעָלְמָא, וְקָרָא לֹון גּוֹי אֶחָד בְּשָׁמַיָּה.
 וְאַעְטָר לֹון בְּכַמְּהָ עֲטָרִין, וְכַמְּהָ פְקוּדִין, לְאַתְעֲטָרָא
 בְּהוּ. וְעַל דָּא תְּפִלִּין דְּרִישָׁא וְתְּפִלִּין דְּדְרוּעָא,
 לְאַתְעֲטָרָא בְּהוּ בַר נָשׁ פְּגוּזָא דְלַעִילָא.
 וְלֹא שְׂתַכְחָא חַד שְׁלִים בְּכָלָא.

וּבְהֵי־יָא שַׁעְתָּא דְאַתְעֲטָר בְּהוּ בַר נָשׁ, וְאַתְקַדְּשׁ
 בְּהוּ, אֲתַעְבִּיד שְׁלִים, וְאַקְרִי אֶחָד,
 דְּאַתְד לָא אֲקָרִי אֱלָא כַּד אִיהוּ שְׁלִים. וּמֵאן
 דְּפָגִים, לָא אֲקָרִי אֶחָד. וְעַל דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲקָרִי אֶחָד, בְּשְׁלִימוֹ דְכָלָא, בְּשְׁלִימוֹ דְאַבְהוֹן,
 בְּשְׁלִימוֹ דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. בְּגִין כֵּן יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא

 לִשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׂיַתְעֲטָר בְּהוּ בְּן אָדָם כְּמוֹ שְׁלֹמֹעַלָה,
 וְלֹהֲמַצָּא אֶחָד שְׁלִים בְּכָל.

וּבְאַוְתָּהּ שַׁעָה שְׁמַתְעֲטָר בְּהוּ אָדָם
 וּמִתְקַדְּשׁ בְּהוּ, נַעֲשֶׂה שְׁלֹם וְנִקְרָא אֶחָד,
 שְׁלֹא נִקְרָא אֶחָד אֱלָא בְּשֵׁהוּא שְׁלֹם. וְיָמִי
 שְׁפָנוּם, לָא נִקְרָא אֶחָד. וְעַל בְּן הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא אֶחָד – בְּשְׁלָמוֹת הַכָּל,
 בְּשְׁלָמוֹת הָאֲבוֹת, בְּשְׁלָמוֹת שְׁל כְּנֶסֶת

קְדוּשִׁים תְּהִינּוּ. רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (שְׁמוּאֵל ב ז) וְיָמִי
 כְּעַמּוּךָ בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצֵךָ. בֵּא
 רָאָה, בְּכָל עַמִּי הָעוֹלָם לָא רָצָה הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּהֵם, פְּרִט לְיִשְׂרָאֵל בְּלִבְבָם,
 וְעֲשֶׂה אוֹתָם עִם יְחִיד בְּעוֹלָם, וְקָרָא לְהֵם
 גּוֹי אֶחָד בְּשָׁמוֹ, וְעֲטָר אוֹתָם בְּכַמְּהָ
 עֲטָרוֹת וְכַמְּהָ מְצוּוֹת לְהַתְעֲטָר בְּהוּ. וְעַל
 בְּן תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ

אֶקְרוֹן אֶחָד. דְּכַד בְּר נָשׁ אַנְתָּ תְּפִילִין, וְאֶתְחַפֵּי
בְּכַסּוּיָא דְּמַצּוֹת, כְּדִין אֶתְעַטֵּר בְּעַטְרוֹן קְדִישִׁין
כְּגוֹנָא דְּלַעֲיָלָא, וְאֶקְרִי אֶחָד.

וּבְגִינֵי כַּךְ, לִיתִי אֶחָד, וַיִּשְׁתַּדַּל בְּאֶחָד. קְדָשָׁא
כְּרִיד הוּא דְּאוּתוּ אֶחָד, יִשְׁתַּדַּל בְּאֶחָד.
דְּהָא לִית מְלָכָא מִשְׁתַּדַּל, אֶלָּא כְּמַאי דְּאֶתְחַזֵּי
לִיה. וּבְגִין כַּךְ כְּתִיב, (איוב כג) וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי
יִשְׁיבְנוּ, לָא שְׂאֲרֵי קְדָשָׁא כְּרִיד הוּא וְלָא אֶשְׁתַּכַּח
אֶלָּא בְּאֶחָד. בְּאֶחָד, אֶחָד מִיבְעֵי לִיה אֶלָּא כְּמַאן
דְּאֶתְתַּקֵּן בְּקְדוּשָׁא עֲלָאָה לְמַחְזֵי חַד. כְּדִין הוּא
שְׂרִיא בְּאֶחָד, וְלָא בְּאַתֵּר אֶחָדָא.

וְאִימַתִּי אֶקְרִי בְּר נָשׁ אֶחָד. בְּשַׁעְתָּא דְּאֶשְׁתַּכַּח
דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְאֶתְקַדַּשׁ בְּקְדוּשָׁה (ס"א)
עֲלָאָה, וְאֶתְכַוֵּן לְאֶתְקַדַּשׁ. וְתָא חַזֵּי,

לשון הקודש

כְּמַה שְׂרִאוּי לוֹ. וּמִשּׁוּם כַּךְ כְּתוּב, וְהוּא
בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיבְנוּ, אִין הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא
שׁוּרָה וְלָא נִמְצָא אֶלָּא בְּאֶחָד. בְּאֶחָד!
אֶחָד צְרִיד לְהִיטֵי! אֶלָּא כְּמִי שְׁמַתְתַּקֵּן
בְּקְדָשָׁה עֲלִיוֹנָה לְהִיטֵי אֶחָד, אִין הוּא
שׁוּרָה בְּאֶחָד, וְלָא כְּמַקּוּם אֶחָד.

וְמַתִּי נִקְרָא אָדָם אֶחָד? בְּשַׁעָה שְׁנַמְצָא
זְכַר וְנִקְבָּה, וּמַתְקַדַּשׁ בְּקְדָשָׁה (בְּעַטְרָה)

יִשְׂרָאֵל. מִשּׁוּם כַּךְ יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה
נִקְרָאִים אֶחָד. שְׂפַאֲשֵׁר מְנִיחַ אָדָם תְּפִלִּין
וּמַתְכַּסֶּה בְּכַסּוּיָא שֶׁל מַצּוֹת, אִין הוּא
מַתְעַטֵּר בְּעַטְרוֹת קְדוּשׁוֹת כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה,
וְנִקְרָא אֶחָד.

וּמִשּׁוּם כַּךְ, יְבֵא אֶחָד וַיִּשְׁתַּדַּל עִם אֶחָד.
הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֶחָד יִשְׁתַּדַּל
עִם אֶחָד, שְׁחֲרֵי אִין מֶלֶךְ מִשְׁתַּדַּל אֶלָּא

בְּזִמְנָא (דף פ"א ע"ב) דְּאַשְׁתַּכַּח בְּרַ נָשׁ בְּזִיזְנָא חַד דְּבַר
וְנוֹקְבָא, וְאַתְכּוּוּן לְאַתְקַדְשָׁא בְּדָקָא יְאוּת. בְּדִין
הוּא שְׁלִים, וְאַקְרִי אֶחָד בְּלֵא פְּנִימוּ.

בְּנִינֵי בְּדַ, בְּעֵי בְרַ נָשׁ לְמַחְדֵי לְאַתְתִּיהַ בְּתֵהִיא
שַׁעְתָּא, לְזִמְנָא לָהּ בְּרַעוּתָא חָדָא עֲמִייהַ.
וְיִתְכּוּוּוּן תְּרוּוּיְהוּ בְּחַד לְהֵהִיא מְלָה. וְכַד
מִשְׁתַּבְּחֵי תְּרוּוּיְהוּ בְּחַד, בְּדִין בְּלֵא חַד בְּנַפְשָׁא
וּבְגוּפָא. בְּנַפְשָׁא: לְאַדְבָקָא דָּא בְּדָא בְּרַעוּתָא
חָדָא. וּבְגוּפָא: בְּמָה דְּאוּלִּיפְנָא דְּבַר נָשׁ דְּלֵא
נְסִיב, הוּא בְּמֵאן דְּאַתְפְּלִיג, וְכַד מִתְחַבְּרָן דְּבַר
וְנוֹקְבָא, בְּדִין אֲתַעְבִּידוּ חַד גּוּפָא. אֲשְׁתַּכַּח דְּאַיְנְהוּ
חַד נַפְשָׁא, וְחַד גּוּפָא, וְאַקְרִי בְרַ נָשׁ אֶחָד. בְּדִין
קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא שְׂאִרֵי בְּאַחַד, וְאַפְקִיד רוּחָא
דְּקְדוּשָׁה בְּתֵהִיא אֶחָד.

לשון הקודש

אֶחָד בְּנַפְשָׁא וּבְגוּפָא. בְּנַפְשָׁא - לְהַדְבִּיק זֶה
בְּזֶה בְּרַעוּן אֶחָד. וּבְגוּפָא - כְּמוֹ שֶׁלְמַדְנֵנוּ
שְׂאִרֵם שְׁלֵא נִשְׂאָה הוּא כְּמִי שֶׁנִּחְלַק,
וּכְשֶׁמִּתְחַבְּרִים זְכָר וּנְקֵבָה, אִזְ נַעֲשִׂים גּוּף
אֶחָד. נִמְצָא שְׁהֵם נִפְשָׁא אַחַת וְגוּף אֶחָד,
וְנִקְרָא אָדָם אֶחָד. אִזְ הַקְדוּשׁ בְּרִידָּהּ הוּא
שׁוֹרְהַ בְּאַחַד, וּמְפַקִּיד רוּחַ שְׁלֵ קְדוּשָׁה
בְּאַתּוֹ אֶחָד.

עֲלִיזְנָה, וּמִתְכּוּוּן לְהַתְקַדְּשׁ. וּבֵא רְאֵה,
בְּזִמְנָא שְׁנַמְצָא אָדָם בְּזִיזְנָא אֶחָד זְכָר וּנְקֵבָה
וּמִתְכּוּוּן לְהַתְקַדְּשׁ בְּרַאוּי, אִזְ הוּא שְׁלֵם,
וְנִקְרָא אֶחָד בְּלֵי פְּנִים.

מִשׁוּם כִּדְ צְרִיךְ אָדָם לְשַׂמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ
בְּאַתְרָהּ שְׁעָה, לְזִמְנָא אֲתֵהּ בְּרַעוּן אֶחָד
עִמּוֹ. וְיִתְכּוּוּן שְׁנִיחָם בְּאַחַד לְאוּתוֹ הַדְּבַר.
וּכְשֶׁנִּמְצָאִים שְׁנִיחָם בְּאַחַד, אִזְ הַכֵּל

וְאַלְיֵן אֶקְרוּן בְּנֵין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, כְּמָה
 דְּאֶתְמַר. וּבְנֵינִי כֵךְ קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי
 קְדוּשׁ אֲנִי יי'. וּפְאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דְּלֹא אֻקְיָם
 מְלָה דָּא בְּאַתְרַּא אַחְרָא, אֶלְא בֵּיהּ מִמֶּשׁ, דְּכִתְיִב כִּי
 קְדוּשׁ אֲנִי יי'. בְּנֵין לְאַתְדַּבְּקָא בֵּיהּ, וְלֹא בְּאַחְרָא.
 וְעַל דָּא קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוּשׁ אֲנִי יי' אֱלֹהֵיכֶם.

אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְגו'. (ויקרא יט) הָא תְּנִינָן,
 דְּפִרְשֵׁתָּא דָּא כְּלָלָא דְּאֹרִייתָא. מְקִישׁ
 דְּחִילוֹ דְּאָפָא וְאִימָא לְשִׁבְתוֹתֵי. אֶלְא אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי, כְּלָא חַד, מָאן דְּדַחִיל מִהֵאֵי, נָטוּר לְהֵאֵי.

אִישׁ אָמוּ, אֶקְדִים אָמוּ לְאָבִיו בְּדַחִילוֹ מָאִי
 טַעְמָא. כְּמָה דְּאֻקְמוּהָ. אֶבְל אִימָא דְּלִית
 רְשׁוּ בִּידְהָא כָּל כֵךְ פְּאָבִיו (ס"א אָבֵל תָּא חוּי אָמוּ דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל
 וּבְנֵין דְּכָה שְׂרִיא יִרְאָה וְאִיהִי יִרְאָת ה' אֶתְקַבְּרִי) אֶקְדִים דְּחִילוֹ דְּיִלְתָּה.

לשון הקודש

יִרְאָת אָב וְאָם לְשִׁבְתוֹתֵי. אֶלְא אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי, הַכֵּל אַחַד. מִי שְׂרִיא מְזוּהָ, שׁוֹמֵר
 אֶת זֶה.

אִישׁ אָמוּ, מָה הַטַּעַם הַקְּדִים אָמוּ לְאָבִיו
 בִּירְאָה? כְּמוֹ שְׂבִיבְרֹנְהָ. אֶבְל הָאֵם שְׂאִין
 רְשׁוּת בְּיָדֶיהָ כָּל כֵךְ כְּמוֹ אָבִיו, (אָבֵל בֹּא רְאָה,
 אָמוּ – זוֹ כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, וּגְמוּשׁוּם שְׂבִיבָה שׁוֹרְהָ הִירְאָה וְהִיא נִקְרְאָת
 יִרְאָת ה') הַקְּדִים אֶת יִרְאָתָה.

וְאֵלּוּ נִקְרְאִים בְּנִים שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר. וּמִשׁוּם כֵךְ קְדוּשִׁים
 תְּהִיוּ כִּי קְדוּשׁ אֲנִי ה'. אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל
 שְׁלֹא בְּאֵר הַדְּבַר הַזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר,
 אֶלְא בּוֹ מִמֶּשׁ, שְׁכִתּוּב כִּי קְדוּשׁ אֲנִי ה',
 כְּדִי לְהַדְּבִק בּוֹ וְלֹא בְּאַחֵר. וְעַל כֵּן
 קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוּשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.
 אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְגו'. הֲרִי שְׁנֵינּוּ
 שְׂפָרְשָׁה זֶה הִיא הַכְּלָל שֶׁל הַתּוֹרָה. מְקִישׁ

רְבִי יִצְחָק אָמַר, מִה כְּתִיב לְעֵילָא, קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ.
אֲתֵי בַר נָשׁ לְאַתְקַדְשָׁא בְּאַתְתִּיחַ בְּחַד. מִמָּאן
הוּא שְׁבַתָּא יִתִּיר בְּהֵיחַא קְדֻשָּׁתָּהּ. הָיִי אִימָא
מְנוקְבָא. בְּגִין כִּדְ אִישׁ אִמּוּ וְאַבּוּ תִירָאוּ.

רְבִי יְהוּדָה אָמַר, אִישׁ אִמּוּ וְאַבּוּ תִירָאוּ, כְּהֵי
גְּוֹנָא, (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת יי' אֱלֹהִים אֶרֶץ
וְשָׁמַיִם. וּבַאֲתַר אַחְרָא, אֶקְדִּים שָׁמַיִם לְאֶרֶץ. אֶלָּא
לְאַחְזָא דְתִירוּיָהּ בְּחַדָּא אֲתַעְבִּידוּ. אוּף הָכָא
אֶקְדִּים אִימָא לְאַבָּא, וּבַאֲתַר אַחְרָא אֶקְדִּים אִבָּא
לְאַימָא, לְאַחְזָא דְתִירוּיָהּ בְּחַדָּא אֲשַׁתְּדְלוּ בֵּיהּ.

וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ, שְׁקִיל דָּא לְדָא, וְכִלָּא
בְּחַדָּא אֲתַקְלוּ בְּמַתְקִלָּא חַד. וְכְתִיב, (שמות
לא) וּשְׁמַרְתֶּם אֵת הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם,
וְכְתִיב (שמות כ) זְכוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. אֶלָּא חַד

לשון הקודש

הקדים שָׁמַיִם לְאֶרֶץ. אֶלָּא לְהִרְאוֹת
שְׁשֻׁנֵיהֶם בְּאַחַד גַּעשׁוֹ. אִף כָּאֵן הַקְדִּים
אִם לְאַב, וּבְמִקּוֹם אַחַר הַקְדִּים אִב לְאַב,
לְהִרְאוֹת שְׁשֻׁנֵיהֶם בְּאַחַד הַשְּׁתַדְלוּ בּוּ.
וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ. זֶה שְׁקוּל לְזֶה,
וְהַכֵּל בְּאַחַד נִשְׁקֵל בְּמִשְׁקֵל אַחַד,
שַׁבְּתוֹב (שמות לא) וּשְׁמַרְתֶּם אֵת הַשַּׁבָּת כִּי
קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם, וְכְתוּב (ויקרא כו) זְכוֹר אֵת

רְבִי יִצְחָק אָמַר, מִה כְּתוּב לְמַעְלָה?
קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ. בָּא אָדָם לְהִתְקַדֵּשׁ עִם
אִשְׁתּוֹ בְּאַחַד, מִמֵּי הוּא יוֹתֵר שְׁבַח
בְּאוֹתָהּ קְדֻשָּׁתָּהּ? הֵוּה אֹמֵר מִהִנְקַבְּהּ.
מִשׁוּם כִּדְ אִישׁ אִמּוּ וְאַבּוּ תִירָאוּ.

רְבִי יְהוּדָה אָמַר, אִישׁ אִמּוּ וְאַבּוּ
תִירָאוּ, בְּגִין זֶה (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה'
אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. וּבְמִקּוֹם אַחַר

לְאִבָּא, וְחַד לְאִמָּא. כְּתִיב הָכָא אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו
 תִּירָאוּ וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ. וְכְתִיב הָתָם (ויקרא
 כו) אֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וּמִקֳדְשֵׁי תִירָאוּ. מֵהוּ
 מִקֳדְשֵׁי. (דף פ"ב ע"א) כְּמִשְׁמְעוּ. תוּ מִקֳדְשֵׁי אֱלִין אֵינוֹן
 וּמִקֳדְשֵׁי גְרַמְיִיהוּ בְּהֵיָא שַׁעְתָּא. כְּגוֹנָא דָּא, (יחזקאל
 ט) וּמִמִּקְדְּשֵׁי תַחֲלוּ. אֵל תִּקְרִי מִמִּקְדְּשֵׁי, אֵלָא
 מִמִּקְדְּשֵׁי. מֵה לְהַלֵּן מִמִּקְדְּשֵׁי, אַף כָּאן מִמִּקְדְּשֵׁי,
 דְּאֵינוֹן אֲבָא וְאִמָּא.

אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ. (ויקרא יט) רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר,
 כְּתִיב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי וְגו'. וְכָאִין
 אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּמִתְדַבְּקוֹן בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, (אֵינוֹן וְלֹא אֹמִינ עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת) וּבְגִין דְּאֵינוֹן
 מִתְדַבְּקוֹן בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּלְאֵ אֵתְדַבְּקוֹ
 כְּחַדָּא דָּא בְּדָא.

לשון הקודש

מה למעלה ממקדשי, אף כאן ממקדשי,
 שהם האב והאם.

איש אמו ואביו תיראו. רבי שמעון
 אמר, כתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה'
 וגו'. אשריהם ישראל שנדבקים בו
 בקדוש ברוך הוא, (הם ולא אמות עובדי כוכבים
 ומזלות) ומשום שנדבקים בו בקדוש ברוך
 הוא, בלם נדבקים כאחד זה עם זה.

יום השבת לקדשו. אלא אחד לאב,
 ואחד לאם. כתוב כאן, איש אמו ואביו
 תיראו ואת שבתותי תשמרו. וכתוב
 שם, את שבתותי תשמרו ומקדשי
 תיראו. מהו מקדשי? כמשמעו. עוד
 מקדשי – אלו אותם שמקדשים עצמם
 באותה שעה. כמו זה, (יחזקאל ט) וממקדשי
 תחלו. אל תקרי ממקדשי אלא ממקדשי.